

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

✦ POLITIKAI NAPILAP ✦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓNYITÁL: PIAC-UTCA 49

Belgrádot elfoglaltuk

Kövess tábornok osztrák-magyar csapatai bevették a belgrádi citadellát — A németek behatoltak a konakba — A szerbeket Belgrádtól délre üldözzük — Szerbia elleni offenzívánkat Mackensen tábornagy vezeti — Hindenburg újabb győzelme Dünaburgnál — Lipót herceg Minsk felé halad

A Szerbia ellen kezdett offenzíva harmadik napja fenséges diadalt hozott a központi hatalmak fegyvereinek. „A szerb királyok palotáján az osztrák-magyar és a német hadseregek zászlói lengenek”, — mondja Höfer altábornagy mai jelentése, amely rövid néhány szóval közli, hogy *Belgrád vára és a város nagy része a szövetséges csapatok birtokába jutott.*

Az öröm és a lelkesedés, amelyet Belgrád második elfoglalásának híre vált ki a monarchiában, talán nem nyilvánul meg olyan zajos formákban, mint tíz hónappal ezelőtt, amikor csapataink első ízben vették birtokukba a déli ellenség fővárosát. A mámoros örömrivalgás helyét most inkább a megnyugvás, a bizakodás foglalják el és az a rendületlen meggyőződés, hogy diadalmas fegyvereink, melyeknek erején megtörnek az orosz, a francia és az olasz erőfeszítések, most Szerbia testén keresztül a végső győzelem felé haladnak. Ezzel a hittel kövessük hős seregeinket, amint Belgrádon keresztül a Balkán zord vidékei felé törtetnek előre.

A vezérkari jelentések, bár a megszokott módon szűkszavúak, szemléltető képét adják azoknak a hadműveleteknek, amelyek Belgrád elfoglalására vezettek. A német nagy főhadiszállás jelentéséből elsősorban is megtudjuk, hogy *a Szerbia elleni új hadjáratot Mackensen tábornagy vezeti.* Nyugodtak lehetünk tehát, hogy Mackensen vezérlete alatt amint Gorlice után Przemysl, Lemberg és csaknem egész Galicia felszabadulása következett, azonképpen Belgrád után is a diadalmak megannyi állomására gyors iramban fognak eljutni seregeink a szerb ellenség földjén. A kezdet óriási nehézségeit, a hatalmas folyó-akadályokat, tüneményes gyorsasággal küzdöttük le. Kövess Hermann tábornok hadserege hatalmába kerítette a *Cigányszigetet*, majd *betört Belgrád északi részébe* és kemény harcok után *rohammal elfoglalta a citadellát* és a város északi részét. Ugyanekkor *a német csapatok* — melyek ugyancsak Kövess tábornok hadseregeinek részei — nyugat felől nyomultak be Belgrádba és az új királyi palotát ragadták el az ellenségtől.

Az előző napok magánjelentéseit, bár nem kifejezetten, a vezérkari jelentések megerősítik, hogy, t. i. Belgrádban utcai harcok dultak. A német vezérkar ugyanis arról számol be, hogy a szövetségesek Belgrád legnagyobb részét meghódították, de bizonyos, hogy a szerbek már csak nagyon csekély területet vallhatnak Belgrádból a magukénak, mert Höfer azt mondja, hogy a szerbek ellenállása a város fölött és alatt is megtört, a német vezérkar pedig azt közli, hogy csapataink a város déli részén keresztül nyomulnak előre. — De nemcsak Belgrádban és környékén, hanem a *Macsvában* is sikerrel harcolnak csapataink, ugyan-

így Szerbia északkeleti határszélén, ahol *Gallwitz tábornok hadserege Szendrőtől keletre átkelt a Dunán és dél felé szorítja a szerbeket.*

Szerbiai offenzívánk nagyszerű nyitánya óriási kavargást keltett az entente táborában. Az entente most legfőképpen *Görögországot* igyekszik megdolgozni. Hogy fáradozásainak milyen eredménye lesz, nem tudható. Egyelőre be kell érniünk azokkal az egymásnak ellentmondó hírekkel, melyeket *az új görög kormány* a *szaloniki csapatszállításokkal szemben való állásfoglalásáról* kaptunk.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következnek:

Vezérkarunk jelentése Belgrád bevételéről

Budapest, október 9. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése a balkáni hadszíntérről.*

Kövess gyalogsági tábornok hadseregeinek osztrák-magyar csapatai tegnap benyomultak Belgrád északi részébe és rohammal vették be a város védbástyáját: a citadellát. Ma reggel a német csapatok nyugat felől törtek maguknak utat a konak felé. A szerb királyok palotáján az osztrák-magyar és német hadseregek zászlói lengenek.

A partokat őrző ellenség a folyam mentén Belgrád felett és alatt képtelen volt a szövetségesekkel szemben helytállani.

A szerb Posawinában és a Macsvában az osztrák-magyar csapatok visszavetették az ellenséget.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés Belgrád bevételéről

Berlin, október 9. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése Balkán-hadszíntérről.*

A Mackensen tábornagy vezetése alatt ujonnan alakított hadcsoportnak két hadserege főerejével átlépte a Dunát és a Szávát.

Miután a Kövess gyalogsági tábornok hadseregehez tartozó német csapatok hatalmukba kerítették a Cigányszigetet és a Belgrádtól délnyugatra emelkedő magaslatokat, sikerült a hadseregnek Belgrád város legnagyobb részét is a szövetségesek kezére juttatni. Az osztrák-magyar csapatok rohammal bevették a citadellát és Belgrád északi részét, a német csapatok pedig az új konakot.

A csapatok tovább nyomulnak előre a város déli részén keresztül.

Gallwitz tábornok hadserege kikényszerítette az átkelést a Dunán különböző helyen Semendriától lefelé és az ellenséget mindenütt dél felé szorítja.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

URANIA
Debrecen legnagyobb,
legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR.
TELEFON 12-51.

Ma utoljára!

Ünnepi műsor. Bertini sláger.

A 14. S

társadalmi dráma 4 felvonásban.

Főszereplő: ZELNIK FRIGYES.

Tüzesvérűek

vígjáték.

A szépiró intézetben

bobózat.

RÉT RORONLÉK

életkép.

Büféadások kezdése 5, 7 és 9 órakor minden helyszínen! Szombaton és vasárnap 3 óra-ig félbehagyjuk. Folytatódagos bejelenet.

APOLLO

Ma, vasárnap

Délután 3 órakor fél-

helyárák, 5 órakor mér-

sékelt, 7 és 9 órakor

rendes helyárák.

Művészeti film! Sláger-újdonosság!

ERDŐ MÉLYÉN

dráma 4 felvonásban.

Veszedelemes

titok

színmű 2 felvonásban.

Legújabb

HÁBORUS KÉPER

eredeti harctéri felvétel.

Bolgár ultimátum Szerbiához

Hága, október 9. A Reuter-ügynökség jelenti Pétervárról: A *Birsewije Wjedomosti* szerint a szerb követ azt a hirt kapta, hogy a bolgár kormány ultimátumot intézett Szerbiához, amely még egyszer összefoglalja a bolgár követeléseket és huszonnégy órán belül kéri Szerbia választát.

Szerb-bolgár határ-esetpatók

Szofia, október 9. Dél-Bulgáriából naponta jelentések érkeznek, hogy a szerb határőrökkel összetűzések történnek. A szerbek provokáló magaviseletet tanúsítanak a várnégyszögben. Az odairányított szerb csapatok megérkeztek és felfejlődtek. A Marodin-magaslatokon a tüzéség elhelyezkedett. A járőrök is megkezdtek a földerítéseket. A szófiai lapok azt írják, hogy Bulgária csak a központi hatalmak offenzívájának előrejutását várja s azután megkezdí akcióját.

Orosz készülődés Bulgária ellen

Szofia, október 9. A konstanzi kikötő magasságában megjelent három cirkálóból, öt segédcirkálóból és torpedóuzókból álló orosz hajóraj. Az odesszai kikötőből több orosz csapatszallító hajó indult el Várna felé. Az oroszok a partraszállást ki akarják erőszakolni. Várna magaslatain nehéz hajóágyukat állítottak föl.

Bukarest, október 9. Ungeeniből jelentik: Az oroszok Bessarabiában Lipcani körül nagy erőket összpontosítanak Bulgária ellen. Repülő osztagokat hoztak ide, hogy a legközelebb meginduló offenzívánál alkalmazzák.

Franciaország szakitása Bulgáriával

Páris, október 9. A bolgár követnek kikébesítették utleveleit.

Az új görög kormány semleges marad

Páris, október 9. (Magyar Távirati Iroda.) Athéni félhivatalos információ szerint az új kormány a görög király akaratának megfelelően el van határozva a legszigorubb semlegesség megtartására. — A király kijelentette, hogy sem a központi hatalmakkal, sem a négyes szövetséggel nem akar konfliktusba elegetni.

Athén, október 9. (Magyar Távirati Iroda.) Zaimis miniszterelnök tárgyalást folytat Venizelossal, hogy a kamara szavazzon bizalmat a kormánynak, hogy a kormánynak meg legyen a kellő tekintélye a súlyos problémák megoldására.

Venizelos leleplezése

Genf, október 9. A párisi sajtó — mint várható volt — nagyon barátságosan hangon nyilatkozik Konstantin királyról.

A *Petit Parisien* a görög külpolitika jövő irányának kérdésével foglalkozik és komoly aggodalmát fejezi ki a miatt, hogy a *Gevgheli* irányában való francia-angol előnyomulás nem támaszthat olyan igényt Görögországgal szemben, amint az Venizelos tiltakozása dacára is minden kérdésen felül állott.

A *Gaulois* annak a reményének ad kifejezést, hogy a bolgár ellenzéknek és Venizelos híveinek sikerülni fog izgató üzelmekkel támogatni az entente érdekeit.

Az *Echo de Paris* és más lapok hasonló értelemben írnak.

A francia sajtó a görög király ellen

Athén, október 9. A görög lapok igen érdekes közleményeket hoznak Konstantin király és Venizelos konfliktusáról, amely Venizelos bukására vezetett.

A *Skrit* kijelenti, hogy Venizelos odáig akarta vinni Görögországot, hogy az osztrák-magyar és a német haderők Szerbia elleni előnyomulása alkalmából kilépjen semlegességéből. Kész volt továbbá támogatni a négyes szövetség új, nagyszabású tervét, melyet az entente az osztrák-magyar előnyomulás következtében a Balkánon készített.

Gumaris volt miniszterelnök lapja azt írja, hogy Venizelos elhamarkodott ígéreteket tett az ententének.

A görög kormány megállította az entente-csapatok partraszállását

Páris, október 9. (Magyar Távirati Iroda.) A görög kormány megállította az entente-csapatoknak a Szalonikiben való partraszállást.

Basel, október 9. (Magyar Távirati Iroda.) Athénből jelentik, hogy az entente-csapatok partraszállása Szalonikiben két napja félbeszakadt. Ez intézkedés oka ismeretlen.

Az entente fenyegeti Görögországot

London, október 9. (Magyar Távirati Iroda.) A legutóbbi események óriási izgalmat keltettek Londonban. A lapok tudósításai ilyen címekkel jelennek meg:

„A központi hatalmak utban Konstantinápoly felé.”

„A német és osztrák-magyar csapatok átkeltek a Dunán.”

A lapok követelik, hogy az entente-hatalmak követi gyors döntésre szorítsák Görögországot.

Lugano, október 9. (Magyar Távirati Iroda.) A *Corriere della Sera* jelenti: Az angol követnek Konstantin királynál történt audienciája után az entente-hatalmak athéni követi tanácskozára ültek össze. Elhatározták, hogy a Görögországnak adott kölcsön további kifizetésének beszüntetése iránt tesznek kormánynak javaslatot. — A kölcsönből eddig 10 millió frankot fizettek ki Görögországnak. — Ugyancsak a *Corriere della Sera* arról értesül, hogy a partraszállított csapatok Szalonikiben maradnak és nem küldik őket Szerbiába. A kikötőt aknákkal zárták el.

Olasz sajkálások

Lugano, október 9. A *Corriere della Sera* ezzel a címmel: „Cselekedni kell!” vezércikket közöl, amely jellemző az entente-körök egyenletlenségére. A cikk nagyon is poétikus módon Nagy Sándortól, Hannibaltól, Caesartól és Napoleontól indul ki, hogy rámutasson arra, hogy a négyes entente csak akkor fog győzni, ha határozott, helyesebben: a leghatározottabb győzelmi akarattól van eltelve. Ez annál könnyebb, mert Németország és Ausztria-Magyarország mint az üzött vad, kétségbeesetten keresi ki szabadba vezető utat. Ha Németország most új sereget állít ki a földből, hogy a Balkánra vesse, úgy ez alapjában véve csak a gyöngeség jele. — A földolog az, hogy a négyes szövetség offenzívája megelőzze Németországot és Ausztria-Magyarországot. A helyett, hogy Várnában és Szalonikiben forgácsolják szét erőiket, jobb lenne, ha Oroszország, Franciaország és Anglia keleten és nyugaton megkettőztetnék előretöréseiket.

Olaszország azonban rövid időn belül meg

fogja mutatni a világnak, hogy csodásan teljesíti kötelességét ebben a háboruban és annyi osztrák-magyar és német csapatot von el Galiciából, hogy Oroszország végre képes lesz győzni Galiciában. Tekintettel erre a jövődöbéli hatalmas eredményre, fel kell világosítani a batoratlanokat és meg kell félemlíteni a eselszövéket. — Csak gyors, energikus cselekvés fogja a négyes entente-ot az igazság nevében győzelemre vinni.

A *Corriere della Sera* panaszkodik, hogy Bulgária most abban a helyzetben lesz, hogy teljes csönában befejezze mozgósítását és csapatait egyesítse a Gallipoliról elvont török csapatokkal. A Dardanelláknál minden bizonyval megakad az akció. Az angolok és a franciák tehát — végzi a lap — nem képesek offenzívát kezdeni Bulgária ellen, éppen úgy, ahogy Oroszország sem szállíthat csapatokat a Fekete-tenger bolgár partjaira. Bulgária tehát a legjobb belátása szerint megválaszthatja a nilanatot az ellenségeskedések megkezdésére. — Sajnos, hogy Románia, dacára az entente iránti minden szimpátiájának, kénytelen csendben maradni és bevárni az eseményeket.

Jóakaratu semlegesség

London, október 9. (Magyar Távirati Iroda.) A *Times* jelenti Athénből: A görög kormány elhatározta, hogy az entente-hatalmakkal szemben jóakaratu semlegességet tanúsít.

Folytatják a csapatszallítást

Lugano, október 9. (Magyar Távirati Iroda.) A *Corriere della Sera* jelenti Athénből: Konstantin király kijelentette az angol követnek, hogy Görögország politikájában nem lesz változás. Az entente katonai részéről azonban szükségesnek tartják, hogy mielőtt a csapatokat Szerbiába küldik, komoly garanciákat kapjanak Görögország részéről.

A csapatoknak és az ágyuknak partraszállítása Szalonikiben folytatódik. — Ujabbán öt gőzös érkezett Toulonból és Algirből francia csapatokkal.

Honnan vonulnak fel az entente csapatai?

Az entente-hatalmak macedoniai vállalkozásában a következő kikötők jöhetnek szóba, ahol a négyesszövetség csapatokat partra szállíthat: Szaloniki, Kavala, Dedeagacs, Burgas és Várna. E két utolsó kikötő különösen és orosz csapatoknak a Feketetengeren Bulgáriába való szállítása dolgában különösen fontoságú, de természetes, hogy ez az ut a török tengerészeti és a buvárnaszádok miatt nagy veszéllyel jár. Szalonikit pompás kikötői, tágas és modern kirakodó telepei folytán az antant-csapatok főkikötőjének kell tekinteniük. Ha Görögország nem képes e seregek partraszállítása és felvonulása ellen védekezni, úgy azok aránylag könnyűszerrel foghatnak hozzá a további kifejlődéshez. Viszont ha Görögország ellentállást fejtene ki, akkor az erősen megerősített *Karaburnu*, amely a Szaloniki kikötő bejáratánál fekszik, valamint az ezzel szomszédos magaslato veszedelmes támaszpontokat nyújtanak a partraszállás ellen.

Ha a négyesszövetség görög területen keresztül kívánna Szerbiába vonulni, úgy a szaloniki-üzsköbi és szaloniki-monasztiri vasutvonalak jöhetnek számba. Mindkettő nehezen kieroszakolható hegyzorosokon vezet át, melyeket a bolgárok bizonyára idejében szállítottak már meg. A jól megerősített, de kicsiny kavalai kikötőből is történhetnek csapatszallítások, ez azonban a Bulgáriába való előnyomulás tekintetében nem is igen vezetne célhoz, mivel itt a parttal párhuzamosan vonul végig a Rilo Balkán hegység áthatolhatatlan fala, magas hegycsúcaival s mély szakadékaival.

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

FEUERSTEIN

ARANY JÁNOS-UTCA 15. SZÁM.

mosó intézet Piac-utca 63.
Telefon szám: Főváros 11-67. sz. Fióküzlet 722.

A törökök által stratégiai okokból annak idején a tengerparttal párhuzamosan épített szaloniki—dedeagacsi vonal csakis csapateltolásokra szolgálhat. Ez utóbbi helyen a csapatok kihajózása a jelentékeny dedeagacsi erődítményektől eltekintve, már a sik tenger miatt is csaknem lehetetlen. Még közönséges kereskedelmi hajók is a parttól öt kilométernyire kénytelenek horgonyt vetni.

Az észak felé irányuló előnyomulást ismét a *Rilo-Balkán* akadályozza meg, míg kelet felé az *enosi mocsarak* és a *Marica* torkolata nagy kerülő utakra kényszeríték az entente csapatait. Pedig tudvalevő, hogy épp itt összpontosítottak a törökök nagyobb számu csapatokat.

Francia támadás Olaszország ellen

Genf, október 9. *Hervé* lapjában, a *Guerre Sociale*-ban dühöng Olaszország ellen, mert *vonakodik segítséget nyújtani Macedóniára nézve*, ámbár a helyzet a lehető legkomolyabb. *Ha a németek Konstantinápolyba érkeznék, úgy Törökország új milliányi csapatot állíthat ki, ami egyet jelent Egyiptom elvesztésével.* — *Ezért most Szalonikiben kellő számu csapatokat kell partraszállítani.* Olaszországban a depókban egy millió katona hever haszontalanul. *Joffre és French* ellenben nem gyengítetik meg a nyugati frontot, mert *még nem adták fel az offenzívát.* Sajnos, úgy látszik, a négyes szövetség ismét „a kis csomagok rendszerét” alkalmazza Szalonikiben. Tudja, hogy *Görögország segítségét eljátszották; ennélfogva egy 200,000 főnyi hadsereg nevétsége-sen csekély volna.*

Románia magatartása

Brătianu nem türi az izgatásokat

Berlin, október 9. (Magyar Távirati Iroda.) *Take Jonescut, Filippescut és Constantinescut értesítették, hogy Brătianu miniszterelnök a központi hatalmak ellen intézendő üzemüket a jövőben a legszigorubbán meg fogja torolni.*

Románia katonai készülődései

Rotterdam, október 9. (Magyar Távirati Iroda.) *Románia határain lázas katonai készülődések folynak.*

Az orosz háboru Höfer jelentése

Budapest, október 9. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:*

Az ellenség tegnap nagy haderővel folytatta támadását galíciai és volhyniai arcvonalunk ellen, de nem ért el eredményt.

Kelet-Galiciában rohammal támadta meg a Plustetől délre és Burkanownál levő hadállásainkat. Mindenütt visszavertük. Buczacztól keletre tüzésrésiünk tüzelése egy kozák-ezredet menekülésre kényszerített.

Az oroszok Kremieniecnél is megismételték támadásaikat, de épp oly eredménytelenül, mint előzőleg. Az orosz 140. számu gyalogezredet Kremieniectől dényugatra szétgrasztottuk. Az orosz támadások eredményes visszaverésénél a volhyniai várterületen a 99. számu gyalogezred különösen kitiintette magát, rendületlenül helytállva erősen összelőtt lövészárkaiban.

A Kolkitól északra előnyomuló osztrák-magyar és német csapatok az ellenséget újra a Styreni túl vetették vissza. A foglyok tegnap között száma 7000-re emelkedett.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Miklós nagyherceg beteg

Amsterdam, október 9. A pétervári lapok jelentései szerint Miklós nagyherceg, a kaukázusi alkirály, betegsége miatt négy heti szabadságra ment.

zusi alkirály, betegsége miatt négy heti szabadságra ment.

A német jelentés

Berlin, október 9. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:*

Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Düinaburg előtt az Iluks-tótól délre fekvő Karbulowkát és e helység mindkét oldalán az ellenséges állást négy kilométer szélességben rohammal elfoglaltuk. 4 tisztet, 1356 embert elfogtunk, 3 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Nefedy mellett, a Wischniew-tótól délre lefolyt ütközetben 135 oroszot elfogtunk. — Nagyobb támadások megismétlésétől az ellenség elállott.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: Minsktől dényugatra Komory és Prykladniki helységeket rohammal elfoglaltuk.

Wolka-Bereznionska-nál és Kusokawaolától dényugatra lovassági harcok folynak.

Czartorijsktól északra és északnyugatra az ellenséget a Styr mögé vetettük vissza. A Kowel—Rowno vonal mentén intézett ellenséges támadások megheiusultak.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Az orosz reakció uralma

Csernovic, október 9. Az orosz hatóságok idegessége folytonosan növekszik. — Majdnem minden nap új letartóztatásokat eszközölnek s a letartóztatottakat ismeretlen helyekre szállítják.

Az ochrana lázasan dolgozik a *Fekete-tenger melléki városokban.* Szigorú katonai és politikai rendszabályokat fogadosítanak. — Számos helyeken megakadt az összeköttetés a vidéki lakosság és a városok között. Az orosz kormány, úgy látszik, meg akarja akadályozni a városoknak a vidékre gyakorolt befolyását. A zsidó-üldözések fokozódnak.

Az olasz háboru

A Folgaria elleni olasz offenzíva összeomlott

Budapest, október 9. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:*

Az olaszok tegnap délelőtt friss csapatokat szállítva a harcha, még két ízben megismételték támadásaikat a Vilgereuth-fensíkon levő hadállásaink ellen. Miután ezen támadások súlyos veszteségeikkel összeomlottak, az ellenség többé nem volt képes nagyobb csapattömegeket előrevinni. Egyes századokat, amelyek még előnyomultak, könnyűszerrel vertünk vissza.

A Lafraun-fensíkon a Vezzena-szakasz délután heves tüzésrési tűz alatt állt.

Az ellenség tüzésrési Flitsch körül is újra jelentkezik.

A Doberdo-szakaszon San Martino és Polazzo közt olasz kézigranátvetők közeledési kísérleteit könnyen megakadályoztuk.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A belga-francia harotér

A németek újabb sikerei

Berlin, október 9. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:*

Vermellestől északkeletre egy erős angol támadás az angolok nagy veszteségei között balul ütött ki.

Loos falutól dényugatra egy német helyi támadás kisebb előrehaladást tett.

A Champagneban a franciák órák hosszat tartó tüzésrési előkészítés után megtámadták állásunkat a Navarin majornál. Helyenkint egészen árkaikba jutottak, de ellentámadásunk ismét kivette őket, miközben jelentékeny véráldozatok mellett 1 tisztet és 100 főnyi legénységet hagytak kezünkön.

Francia-Lotharingában a franciák elvesztették a Leintreytől délre emelkedő magaslatot, amely sok vetélkedés tárgya volt. 1 tisztet és 70 embert elfogtunk és 1 gépfegyvert és 4 aknavetőt zsákmányoltunk.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Angliában behozzák az általános védkötelezettséget

Rotterdam, október 9. (Magyar Távirati Iroda.) A tegnapi angol minisztertanácson Grey külügyi államtitkár felolvasta a francia és az orosz kormány azon egyértelmű közlését, hogy nyomatékosan követelik Anglia nagyobb részvételét az entente katonai akciójában. Ennek hatása alatt a minisztertanács elhatározta az általános katonai védkötelezettség behozatalát és elrendelte a 17—50 éves férfiak összeírását. A lakosság részéről ez intézkedéssel szemben viharos ellenállás várható.

A harmadik hadikölcsön.

A király jegyzése

Budapest, október 9. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A király 10 millió korona 6 százalékos magyar és hasonlóan 10 millió korona 5 és fél százalékos osztrák hadikölcsönt jegyezt.*

A kereskedelmi- és iparkamara akciója.

A debreczeni kereskedelmi- és iparkamara vezetősége a harmadik magyar hadikölcsön kibocsajtása alkalmából a következő felhívással fordul kerületének érdekeltségéhez:

Életküzdelmes dicsőséges harcát a nemzet vérről és pénzzel vivja. A hadsorokban küzdők hősiességét a hadsorok mögötti élet munkája támogatja. Az előbbieket vérről fizetnek, az utóbbiak a munka vért, a pénzt hullatják s nem hullatják oly bőven, hogy amazz megfizessék.

A küzdelem hősi mezején levett kalappal nézi egész világ a magyart. Dicsősége ragyog s e ragyogás tükrében jövője képét láthatja meg a nemzet.

A békés polgári munkának, mindenek el-takarójának, versenyeznie kell a hősiességgel, hogy méltó testvére maradhasson s hogy magának is kikövetelhesse a levett kalapot.

Igy tanulhatjuk ezt nagy szövetségestinktől, akinek vér- és vagyonáldozatban való tüne-ményes hatalmát barát és ellenség egyként csodálja. Kövessük őt.

Fegyverben álló fiaink, testvéreink ellátást igényelnek, — véreket hullásáért, dicsősé-gük családi szerzeményeért borzalom volna, ha ebben szükölködébe vetnők őket.

Az államnak a harc folytatásához, végső befejezéséhez pénzre van szüksége s nem ve-heti máshonnan azt, mint a családi pénztárból, a nemzetéből.

Két kézzel kell odaadnunk mindent, hiszen közös mindnyájunkért folyik a harc s közkölt-ségre megyen és amit áldozunk, annak nem-csak szelvénykamatai térülnek meg, hanem unokák nemzedékeinek jólétében, nyugalmá-ban kamatozik az.

Az állam csak kölcsönt kér tőlünk, melyért kamatozó kötvényt ad cserében. Jobb adósunk nem lehet az államnál, akiért az egész nem-zet szolidaritása áll jót. Oda kell tehát neki adnunk, mikor ismét jelentkezik érte, amint már jelentkezett s amint kétszer jelentkezett s amint kétszer már kapott, mindig fölösen egy-egy milliárdot.

Ez a milliárd a mi sulyunk, a mi értékünk

és jóra valószínűségünk mértéke a reálítások becsülő világában.

Harmadszor kell most megbizonyítanunk, hogy komoly ez az érték. Nemcsak egyszer, nemcsak kétszer; háromszor is fel tudják emelni azt a súlyzót.

Jön a harmadik hadikölcsön. Nagyjában ugyanazok lesznek a feltételek, mint az első kettőnek s a közelebbi napokban nyílik meg rá az aláírás.

Adott az Isten termést, adott a kormány s a kormányt kormányzó szükség árákat: a pénzre váltott istenáldás ám tegye most már kötelességét s hozzon békitő áldozatot.

Az ország kereskedelmi minisztere hazafiúi kérelemmel s lelkesítő szóval fordul a maga népeihez, azok kamarai szervezeteihez: legyen szószólói a legnemesebb, legszükségesebb, legokosabb befektetésnek, a kölcsönjegyzésnek.

A kamara sok szót nem veszteget, mert abban a tudatban van, hogy a kereskedő és az iparos maga tudja legjobban, miről van szó ismét.

A kamara tisztelettel és bizalommal kéri fel tagjait, kerülete intézményeit, hitelszerveit s minden rendű és rangú híveit, hogy kövessék és terjesszék a buzdító szót, jegyezzék és jegyeztessék a harmadik hadikölcsönből.

Debreczen, 1915 október 8.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében: *Szent-Királyi Tivadar*, elnök. *Szávay Gyula*, titkár.

Az Altruista bank akciója

A Magyar földhitelintézetek országos szövetsége (Altruista bank) nemzeti és szociális missziójától áthatva és az előző hadikölcsönök kibocsátása alkalmából számos helyről megnyilvánult óhajnak megfelelően, nagyjelentőségű elhatározással kíván földbirtokosainknak módot nyújtani arra, hogy amennyiben nem is rendelkeznek ez idő szerint kellő készpénzzel hadikölcsönkötvények jegyzése, illetőleg átvétele tekintetében, hazafias érületüket megfelelő módon érvényesíthessék. Az intézet igazgató-sága ugyanis Teleszky János pénzügyminiszter elnöksége alatt f. hó 1-én tartott igazgatósági ülésében kimondta, hogy kellő fedezetet nyújtó birtokokra hadikötvényeknek legalább 50,000 koronás tételekben és szabad darabokban való jegyezhető céljából oly jelzáloghiteleket nyújt, melyek a földbirtokos részéről 10 év alatt egyenlő évi részletekben fizetendők vissza, de ezen időn belül is stornó nélkül bármikor visszafizethetők.

A kölcsön kamatterhe azonos a kötvények tényleges kamatjével; emellett a Magyar földhitelintézetek országos szövetsége a kölcsönigénylőket még mindennemű költségtől is mentesíti, amennyiben a kölcsönök lebonyolításával járó mindennemű kiadást, bélyegeket és kincstári illetéket sajátjából visel, a kötvényjegyzéseknél pedig ügyfeleinknek azt a legnagyobb jutalékot is megtéríti, amelyet a hivatalos aláírási helyek engedélyeznek. A jegyzett kötvények tulajdonosaiknak a teljesített rész-törlesztések arányában fognak kiadni és az intézetnél addig is díjmentesen kezelhetnek.

A kölcsön nagyságának megállapításánál az intézet figyelemmel lesz arra, hogy a kölcsönök részlettörlesztési összege a földbirtok évi jövedelmének megtakarításából fedeztessék és

Ara: fél üveg K 1.20. Egész üveg (hónapokig elég) K 2.—

A ki következetesen minden nap használja az Odolt, az mai tudásunk szerint az elképzelhető legjobb száj- és fogápolást gyakorolja.

így tulajdonképpen a földbirtok főkeértékének igénybevétele nélkül rentabilis új tőkegyűjtésre is óhajtatni.

A fentiek után jogos a várakozás, hogy a Magyar földhitelintézetek országos szövetségének elhatározása sok oly jegyzést fog a hadi célokra megnyerni, amelyek különben elmaradnának és hathatósan elő fogja segíteni a harmadik hadikölcsönnek sikerét.

A szultán palotájában.

A török/uralkodó életmódja.

Konstantinápoly, október 6.

Lederer Leo dr. jelenti lapjának: Tehát ez Abdul Medschid, az uralkodó szultán atyja! A Dolma-Bagsche-kastély keskeny kaptárán végighaladva, egy szélesebb terembe értem. Egy csomó kép között Abdul Medschidé. Szeme köré húzódó vonások élvágyat árulnak el, asszonyok iránti nagy szeretetet és valami elpuhultságot, de az arc egészben véve finom és nemes. Jótékony, jószívű, de határozatlan ember volt.

Mohamed Reschad, a fia, már egészen más ember. Világos fej és békés jószág jellemzik ezt. Persze ő nem nevelkedett mindenható hatalomban, hanem magányos elzártságban, melybe fivére, Abdul Hamid, kényszerítette. Nem volt benne semmi uralomvágyás és a sors mégis a trónra emelte. Mohamed Reschad első dolga az volt, hogy a hízoló udvaroncoktól megszabadította az udvart és megtiltotta, hogy jelenlétében elődjét szidják.

Mindenkihez kedves és szíves. Idegen nemzethez tartozókhoz csakugy, mint honfitársaihoz. Főruhátárossával, Sabil bei-el sokszor órákig elmulat, olyan friss és üde a kedélye. A Dolma-Bagsche kastély a világ egyik legragyogóbb palotája. Csupa fény, tündöklés és ragyogás. Hatalmas tükrök, csillagó csillárok, drága képek, vagyont érő szőnyegek, felbecsülhetetlen kincsek, amerre csak az ember néz. És a sok ragyogás mellett ott a szultán dolgozószobája. Egyszerűbb, mint akármelyik kis polgár szobája. De azért kedves, valami polgári egyszerűség és kedvesség van benne. — Csak egy dolog feltűnő, képek nincsenek a falon. A szultán, aki a zene iránt nagy szeretettel van, a festményeket nem szereti. A szeme elé táruuló Bosporus vidéke minden festett vásznat helyettesít.

A helyiségbe nő sohasem tehet be a lábát. Mégis van odabent valami, ami női kézből került ki, amin egy találékony nő lelke sugárzik: egy selyemvankos, pompás, művészies himzessel. A díze egy gyönyörű árvácska és ez a felírás: „Örökké védelmezzen a védőangyalod.” Vajjon a négy törvényes kadinák egyike, vagy a Bairam-ünnepre az uralkodóház vezetett rabnők valamelyike készítette a párnát, azt nem tudni.

Mielőtt elhagyom ezt a kedves szobát, két egészen modern dolog öltik szemembe; egy hőmérő és egy asztali óra. Hogy ki adta és hogy miért olyan kedves emlék, azt szintén nem tudják.

Egészen törökösök a mosdó- és fürdőhelyiségek, amelyek csak a szultán rendelkezésére állanak. Alabástrom a fal és a felülről leömlő napsugarak aranyba vonják a szobát. Tükrök és ilyesmik egészen hiányzik.

Az első terem teljesen üres. A másodikban alabástrom székecskék vannak és kisebb medencék a meleg és hideg víz számára.

Az étkezés is egészen török módra történik. Mohamed vagy a háremben terített, vagy a minden pompa nélkül való ebédlőteremben, a kerek asztalnál. A Goltz pasa által felajánlott német szakács főz és süt a szultán számára.

A Ramasan hónapja alatt még kimélni kellett magát. A próféta köpenyéhez a Serail-csucsra való felmenetel elmaradt és az első Bairam-ünnep ceremóniája is. Közben azonban a szultán több szelamlikon vett részt és több követet fogadott.

A kis Hamidie-mecsetben, az utolsó pénteki ima után nyitott kocsiban ment ki a Yildizbe. A pompás márványkioszkban órákat töltött.

A szultán reggel ötkor kel fel és este kilenckor már pihenőre tér. Igen sok török kávét és cigarettát fogyaszt, ami nem teszi idegessé.

Hadirokkantak iskolája Debreczenben

November elején megnyílik

Abból az országos akcióból, melynek célja, hogy a háboruban megrokkant katonák itthon újra kenyérkereseti munkához jussanak, nagy sikerrel veszi ki a részét Debreczen városa is.

Nyomban amikor elhangzott a hívó szó, hogy a hadirokkantokról gondoskodni kell, Debreczen város vezetősége a közélet kiváló férfiainak közreműködésével a cselekvéshez látott. Ennek az erőteljes lendületű munkának a dicséretes eredménye az a mélyreható jelentőségű szociális intézmény, amely november hónap első felében fogja megkezdeni áldásos társadalmi munkáját Debreczenben. A hadirokkantak iskolája a hivatalos neve ennek a jelentőségű új intézménynek, amely a városi szegényház épületében fog elhelyezést találni. — Semmiféle érintkezése nem lesz azonban azonnal, hanem egészen különállóan nyer elhelyezést.

A szükséges helyiségeket, amelyek tantermekül szolgálnak, már elő is készítették. — A hadirokkantak iskolája egyelőre hatvan személy tanítására lesz berendezve. A tantereket az állam fogja adni, a város pedig az iskola helyiségeiről, valamint a hadirokkant tanítványok ellátásáról fog gondoskodni, úgy azonban, hogy minden hadirokkant ellátásáért az államtól naponta és fejenként 3 korona megtérítést kap.

A hadirokkantak debreczeni iskolája az első lesz a vidéken, a fővárosi után, amely már meg is kezdte működését.

Belgrád első elfoglalása

Tíz hónappal ezelőtt, Ferenc József király trónralépése hatvanhatodik évfordulójának napján jelentette először Frank Liborius gyalogsági tábornok, hogy a monarchia ötödik hadseregének csapatai elfoglalták Belgrádot. — Nagy ünnepünk volt, pedig akkor még nem is tudtuk, hogy mi a háború, még nem is éreztük, hogy milyen drága minden elfoglalt köhalom, milyen értékes minden győzelem.

A diadalnak és a büszkeségnek mámoros érzése töltötte be szívünket. A boldog ember gondtalan örömmel olvastuk az első táviratot, amely így hangzott:

Budapest, december 2. (Hivatalos jelentés a déli hadszíntérről):

Mivel az ellenség visszavonulóban van, tegnap nem voltak nagyobb harcok. Előreküldött hírszerző osztagok ellenséges utóvédre bukkantak és több száz foglyot ejtettek.

Öfelségéhez az ötödik hadsereg parancsnokának következő hódoló távirata érkezett:

Tulboldogan kérem császári és apostoli királyi Felségedet, engedje meg, hogy dicsőséges uralkodásának hatvanhatodik évfordulóján az ötödik hadsereg szerencsekívánatait rakhassam Felséged lábai elé azon legalázatosabb jelentésemmel együtt, hogy az ötödik hadsereg csapatai ma Belgrád városát birtokba vették.

Frank, gyalogsági tábornok.

Később megérkezett a második hivatalos távirat, mely részletesen beszámolt Belgrád bevételéről és a következő szavakkal írta meg Szerbia fővárosába való bevonulásunkat:

Budapest a déli hadszíntérről:

Csapatai mes előnyorította, hogy veit észak ell nehegy az o szélyének te déli irányba lalták a város középületeke archia követ lag biztosító ellenség viss paink a fené előre, csupán lenséges utó száz embert

Tíz mel cember 11-é adta, hogy nagy tulerő vánkat fel k nulkunk. De

Magoss G huszon

Önálló indítv

A mult a város tisz Márk Endre terjesztésére György tisz főjegyző tan bileumát me közölte a p sági bizottsá jesztendő jel érdemeket, Szabó Kálm kásságuk so

A váro giálítás nem tett, lelkes v bizottsági tá társa öndllő október 16- bizottság m az elismeré és Szabó F működése i terjedelmébe

Tekinte

Debrec

dr. Magoss Kálmán tb. tölti be tisz esztendejét. hez pályaf sági Bizott rása és a t illetékes bir nélkül, hog használja a dásukról.

Az idő törvényhat tiszviselői meg, módó ságnak arr szerének a legalkalma szolgálatáb kik a leté az alkalma

Budapest, december 3. (Hivatalos jelentés a déli hadszínterről.)

Csapatunk a Kolubarán át való győzelmese előnyomulása az ellenséget arra kényszerítette, hogy *Belgrádot*, melynek védelmi művei észak ellen irányultak, *harc nélkül adja fel*, nehogy az ottani helyőrséget az elfogatás veszélyének tegye ki. *Csapatunk a Száván át és déli irányban haladtak be Belgrádba és elfoglalták a várostól délre elterülő magastatokat.* A középületeket, köztük Németország és a monarchia követségi palotáit is nyomban katonailag biztosítottuk. Az arcvonal többi részén az ellenség visszavonulóban lévén és saját oszlopaink a feneketlen uton csak lassan juthatván előre, csupán kisebb harcok fejlődtek ki az ellenséges utóvédekkel, akik közül mintegy kétszáz embert foglyul ejtettünk.

Tíz meleg, dicsőségben fürdő nap után december 11-én érkezett hivatalos jelentés hírül adta, hogy Valjevótól délkeletre offenzívánk nagy tulerőben levő ellenségre talált. Offenzívánkat fel kellett adnunk és vissza kellett vonulnunk. *December 15-én kiirtettük Belgrádot.*

Magoss György dr. és Szabó Kálmán huszonöt esztendő jubileuma

Önálló indítvány a törvényhatósági bizottsághoz

A múlt hónap végén, mint jelentettük volt, a város tisztviselői egy bizalmas értekezleten *Márk* Endre udvari tanácsos polgármester előterjesztésére elhatározták, hogy dr. *Magoss* György tiszti főügyész és *Szabó* Kálmán tb. főjegyző tanácsnok huszonöt éves szolgálati jubileumát megünneplik. Ugyanezen alkalommal közölte a polgármester, hogy a törvényhatósági bizottság legközelebbi közgyűlése elé terjesztendő jelentésében méltatni fogja azokat az érdemeket, amelyeket *Magoss* György dr. és *Szabó* Kálmán a város érdekeinek szentelt munkásságuk során szereztek.

A városi tisztika akciója, amely a kollégialitás nemes érzelmeiről dicséretes tanúságot tett, lelkes viszhangot keltett a törvényhatósági bizottsági tagok körében. *Szilágyi* Imre és 72 társa *önálló indítványt* nyújtottak be a város október 16-án tartandó közgyűléséhez, hogy a bizottság méltó módon juttassa kifejezésre azt az elismerést, amelylyel *Magoss* György dr. és *Szabó* Kálmán negyedszázados tisztviselői működése iránt viseltetik. Az indítvány egész terjedelmében így hangzik:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Debrecen sz. kir. város két főtisztviselője, dr. *Magoss* György tiszti főügyész és *Szabó* Kálmán tb. főjegyző tanácsnok a folyó évben tölti be *tisztviselői szolgálatának huszonötödik esztendejét.* A nevezetes forduló mellett, amelyhez pályafutásuk közeledik, a Törvényhatósági Bizottság, mint a tisztviselői állások forrása és a tisztviselők működésének hivatott és illetékes bírója, nem mehet el közönyösen és a nélkül, hogy mint kínálkozó alkalmat, föl ne használja arra, hogy ítéletet mondjon sáfarkodásukról.

Az időszakos választási rendszer, amit a törvényhatóságokról szóló törvény a városi tisztviselői állások betöltésének alapjául tett meg, módot nyújt a Törvényhatósági Bizottságnak arra, hogy a szelekció egészséges módszerének alkalmazásával a rendelkezésére álló legalkalmasabb erőket helyezze a közönség szolgálatába, viszont azokat a tisztviselőket, akik a letelt husztrium során nem váltották be az alkalmaztatásukhoz fűzött várakozásokat,

kirekessze a közügyek intézésének mezejéről. Dr. *Magoss* György tiszti főügyész és *Szabó* Kálmán tb. főjegyző tanácsnok működése immár öt ízben került a Törvényhatósági Bizottság megítélése alá. A Törvényhatósági Bizottság vótuma a hatévenként visszatérő tisztújító közgyűlések alkalmával akként szólott, hogy az ő működésük a beléjük helyezett bizalomnak és a közönség érdekeinek megfelelő volt s a működésük felett hozott ezen kedvező ítélet folyományaként mindannyiszor megerősítette őket viselt hivatalukban. Az időszakos választási rendszer és a közigazgatás állandósága közötti differenciák az említett két tisztviselő működésének korrektsége folytán Debrecen város életében ismeretlen fogalmak maradtak.

Ilyen körülmények között felesleges munkát végeznék, ha dr. *Magoss* György és *Szabó* Kálmán tisztviselői működését részletesebben akarnók ismertetni, ennél fogva csak általánosságban óhajunk arra mutatni, hogy az ő negyedszázados munkásságuk megérdemli a Törvényhatósági Bizottság különösebb figyelmét.

Dr. *Magoss* György tiszti főügyész negyedszázados szolgálata nem szorul bővebb méltatásra. A város jogügyeinek vezetése, a mely annyira szerves tényezője a város gazdasági ügyei intézésének dr. *Magoss* György személyében mindenképen méltó férfiura talált, akár a nagyképeségű, minden körben méltányolt szakavatott jogászt, akár a helyes városgazdasági politika körültekintő és széles látókörű, lelkes, hozzáértő előharcosát vizsgáljuk benne.

A város katonai és illetőségi ügyeinek intézése zajtalan munkában folyik és így nem tárhat a felszínre olyan eseményeket, amelyek a nagyközönség által is érzékelhetők és értékelhetők volnának, de a köteleességteljesítés nehéz próbája elé állítja az ügyosztály vezetőjét, kinek működése nemcsak városi, de egyetemes állami érdekekre is befolyással van. — Hogy ezeket a nagy érdekeket *Szabó* Kálmán tanácsnok tb. főjegyző mekkora odaadással, mennyi szakértelemmel és milyen eredménnyel mozdította elő, arról örvendetes tanúságot tett a tavalyi és a folyó háborus esztendő, amely a katonai ügyosztály vezetője működésének próbaköve volt.

A tekintetes Törvényhatósági Bizottság sohasem zárkózott el az igazi érdemek méltatása elől és bölcs intézkedéssel módot talált a város érdekeit előmozdító hűséges tisztviselői munka megjutalmazására. Nem lehet tehát kétségünk az iránt, hogy a jelen esetben, amikor két, valóban érdemes tisztviselő negyedszázados szolgálatának méltatására nyílik alkalmunk, a tekintetes Törvényhatósági Bizottság követni fogja tradícióit a tisztviselői munka megbecsülésében és határozattá fogja emelni a következő

önálló indítványunkat:

„Mondja ki a sz. kir. város Törvényhatósági Bizottsága, hogy dr. Magoss György tiszti főügyész és Szabó Kálmán tb. főjegyző tanácsnok részére a város szolgálatában huszonöt éven át eltöltött kiváló működésük elismerésül 1916. évi január 1-től évi 1000, azaz Egyezer korona külön személyi pótlékot szavaz meg, amely pótlék nevezett tisztviselők nyugdíjigényébe számítataik.”

Ez önálló indítványunkat, amelynek elfogadását tisztelettel kérjük, a már kifejtetteken kívül azzal a körülménnyel vagyunk bátrak megokolni, hogy dr. *Magoss* György és *Szabó* Kálmán szolgálati idejük folytán a város szervezeti szabályrendelete értelmében magasabb

fizetési fokozatba már nem léphetnek elő, hosszú szolgálatuk során szerzett érdemeiket azonban a Törvényhatósági Bizottság méltányolni óhajta.

OKTÓBER 1-TŐL
LAPUNK ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben: 1 óra K 1.40, negyedévre K 4. —
Vidékre: 1 óra „ 1.50, negyedévre „ 4.50
Egyes szám ára 4 fillér. — Vasár- és ünnepnapokon 6 fillér.

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban vasárnap, e hó 10-én prédikálnak: a Nagytemplomban d. e. Főris Endre, d. u. Farkas János segédlelkész, a Kistemplomban d. e. Konrád Zoltán s. lelkész, d. u. Konrád Zoltán segédlelkész, a Kossuth-utcai templomban d. e. Balogh Béla segédlelkész, d. u. Szabó Gyula teologus, az Árpád-téri templomban d. e. Uray Sándor lelkész, d. u. Kovács János vallásoktató lelkész, az ispotályi templomban d. e. Nagy Jenő segédlelkész, d. u. Főris Endre segédlelkész, a homokkerti imaházban Boér Károly vallásánár.

Az ágost. hitv. evang. templomban délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Labossa Lajos segédlelkész végzi. Utána gyermekistentisztelet.

— **A gyermeknap vasárnap lesz.** A hadiárvák javára rendezendő gyermeknapot a rossz, esős időjárás miatt e hó 10-ére, vasárnapra kellett halasztanunk, amikor is azt okvetlenül megtartjuk. Kérjük az urnák őrzésére vállalkozott igen tisztelt urhölgyeket, hogy a mai napon a már kitűzött helyen és időben szíveskedjenek megjelenni. A katonazenét is sikerült itt tartanunk, úgy hogy az a már előirt helyeken játszani fog.

A gyermeknap rendező bizottsága.

— **Nyugdíjazások a városnál.** Debrecen város nyugdíjellenőrző bizottsága ma délben *Márk* Endre udvari tanácsos polgármester előnökele alatt ülést tartott, amelyen több nyugdíjazási ügyet intéztek el. *Bakcsi* József városi állatorvos azt kéri a közgyűléstől, hogy a katonaságnál eltöltött tizenegy évi szolgálatát számítsa be a nyugdíj-idejébe. A bizottság javasolja a kérelem teljesítését azzal, hogy *Bakcsi* József a tizenegy esztendőre járó nyugdíj-idejét kamataival együtt köteles befizetni a nyugdíjintézet pénztárába. Javasolja a bizottság a közgyűlésnek *Bikfalvy* Miklós polgári biztos nyugdíjazását, 25 évi szolgálat után évi 1510 korona nyugdíjjal; *Bernát* Lajos árvaszéki irnoknak hivatalból való nyugdíjazását, 16 évi szolgálat után 1424 korona évi nyugdíjjal, *Herczeg* József rendőrségi fogdakulcsár hivatalból való nyugdíjazását, 29 évi szolgálat után 1176 korona évi nyugdíjjal; továbbá a következő özvegyi nyugdíjak megállapítását javasolja: *Török* Gáborné volt városi erdőmester özvegye részére évi 2700 koronát, *Miklósi* Kálmánné, városi irnok özvegye részére 1440 koronát, *Németi* Gyuláné, városi gázmester özvegye részére 1200 koronát, *Rikasi* Gyuláné, városi rendőr özvegye részére 360 koronát. *Diószegi* Ferencné, nyugalmazott városi rendőr özvegye részére javasol a bizottság megállapítani a régi nyugdíjszabályzat alapján napi 40 fillér nyugdíj-idejét és gyermekei részére évi 40—40 korona neveltetési járulékot. *Korompai* Gyuláné, a homokkerti menházvezetőnőnek, aki a tanítói nyugdíjintézetnek is tagja, a városi nyugdíjintézetből ki kell lépnie s ezért végkielégítést kíván a nyugdíjintézettől; a nyugdíjbizottság azonban csak az általa befizetett 591 korona nyugdíj-idejét visszafizetését javasolja, ami ellen *Korompai* Gyuláné felebbezést adott be. Ezt a felebbezést a bizottság elutasító javaslatlal terjeszti a közgyűlés elé.

— **A szökött hadifoglyok támogatása büntetendő cselekmény.** A rendőri sajtóiroda közli: Minthogy a megszökött hadifoglyoknak élelemmel, utbaigazítással való ellátása a büntető törvénykönyv 447. §-ába, esetleg a katonai büntető törvénykönyv 327. §-ába, vagy pedig a hadviselés érdekei ellen elkövetett bűncselelménynek, különösen a hadiszállítások körüli

elkövetett visszaélések megtorlásáról szóló 1915. évi 19. törvénycikk 11. §-ába ütköző bíncselemény: ennél fogva felhívom a város lakosságát, hogy tartózkodjék a hadifoglyok szökésének bármilyen módon való elősegítésétől, mert egyben utasítottam összes közegeimet, hogy azokat az egyéneket, akik a fenti tiltott cselekményt elkövetik s erre nézve biztos adat jut a tudomásukra, tartóztassák le s a kir. ügyészségnek haladéktalanul adják át. Rosztás István rendőrfőkapitány.

— **Urvacsoraosztás a katonáknak.** Baltazár Dezső dr. református püspök Beke Antal püspöki esküdt segédletével urvacsorát osztott ma a 2. honvédszázad harcra induló református legénységének.

— **Az Országos Református Lelkészegegyület és a Protestáns Irodalmi Társaság** nagygyűléseire, amelyeket október 26-án, 27-én és 28-án fognak megtartani Debrecenben, szorgosan folynak az előkészületek. Különösen a szállásoló bizottságnak van bőven dolga, mert az országos nagygyűlésekre a háborús állapot közlekedési nehézségei ellenére is nagy számban fognak Debrecenbe seregni a tagok. Eddig háromszázötvenen fölül van azoknak a száma, akik bejelentették a református püspöki hivatalnál, hogy részt fognak venni a nagygyűléseken.

— **Iparostanonc-internátus Debrecenben.** Debrecen kulturális intézményei a közel jövőben egy újabb életrevaló intézménnyel fognak megszaporodni. A közoktatásiügyi kormány ugyanis Debrecenben iparostanonc-internátust szándékozik létesíteni. Erről Klebersegery Kunó gróf államtitkár azt az információt adta Márk Endre udvari tanácsos polgármesternek, aki több sürgős városi ügy miatt tegnap a miniszteriumban járt, hogy a kultuskormány november hónapban két szakközéget küldi Debrecenbe, hogy a várossal az iparostanonc-internátus kérdését megtárgyalják és alkalmas helyet keressenek annak elhelyezésére. Az internátust, amely 150 tanuló befogadására van tervezve, az állam fogja fölépíteni, a város némi támogatásával, aminek ellenében a város ellenőrzést fog gyakorolni az intézmény igazgatásában.

— **Debreceni tisztek kitiintetése.** A király Szluha Ferenc 39. gyalogezredbeli századosnak a 4. népfőlkéző gyalogezrednél, az ellenséggel szemben vitéz magatartása elismeréséül a katonai érdemkereszt 3. osztályát a hadi kitüntetéssel adományozta, továbbá megparancsolta, hogy Szilágyi Imre 7. huszárezredbeli tartalékos hadnagynak a 4. hadtestparancsnokságnál az ellenséggel szemben tanúsított kitünő szolgálataért a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék.

— **A hortobágyi halastavak tenyészhalállományának kihalásása.** Tegnap érkezett haza Magoss György dr. városi főügyész, akit a város tanácsa küldött ki a város részéről a hortobágyi halastavak részére szükséges tenyészhalállományának a Haltenvéstő Részvénytársaság szlavonai halastavaiból való kihalásához. Magoss György dr. különösen a két nagy halgazdaság, — az egyik 1600, a másik 800 katasztrális holdon terül el — berendezésének beható megismerésére fektette a főszűrt, hogy aztán tapasztalatait a város hortobágyi halgazdasága javára gyümölcsöztethesse.

URANUS

Korona Passag. Veletem 2-20.

Ma vasárnap, október 10-én

~ Elsőrangú műsor! ~

PILLANGÓ SZERELEM

dráma 5 felvonásban,

MAXI HÓDÍTÁSA

Vigjáték.

TAHITI

természeti felvétel.

Előadások kezdete délután 8 órakor félhellyárral 5, 7 és 9 órakor rendes helytér. Főnyitólógos bemenet.

— **Kiss Ferenc egyetemi tanár gyász.** Fájdalmas gyász érte Kiss Ferenc egyetemi prorektort, a tiszántúli egyházkerület főjegyzőjét: István nevű 18 éves fia hosszas betegség után ma meghalt. Az elhunyt temetése október 11-én délután 3 órakor lesz. Baltazár Dezső dr. püspök fog imádságot mondani a halott fölött. A haláleset Kiss Ferenc tisztelőinek széles körében keltett őszinte részvétet, amely számos részvétnyilatkozatban nyilvánul meg a gyászoló család iránt. A család a következő jelentést adta ki: Kiss Ferenc és neje Szécsi Zsuzsanna, Ferenc, Sándor, László, József és Pál gyermekeik nevében is fájó szívvel jelentik, hogy édes jó fiuk, Kiss István, életének 18-ik évében hosszas, nehéz szenvedés után f. hó 9-én déli 12 órakor az Urban elpihent. — Porrésezeit f. hó 11-én délután 3 órakor a Kölcsey-utca 18. sz. háznál tartandó imádság után a Kossuth-utcai temetőben adjuk át a sir nyugalomának Mi Atyánk! Legyen meg a te akaratod! — A temetést Dankó temetőkezesi vállalat (Kossuth-utca 6. sz.) rendezi.

— **Orosz hadifoglyokkal való levelezés.** A nagyváradi posta- és távirada-igazgatóság a következőket teszi közzé: Mindsirűben hangzanak el a panaszok, hogy az Oroszországban hadifogságban levő katonáink nem kaphják meg a hozzátartozóik által küldött levelezéseket. Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint ennek okát elsősorban a levelezések nagy mennyiségében és a közlemények túlhosszu voltában kell keresni. A közönség tehát csak úgy biztosíthatja a levelezések célhoz jutását, ha az orosz cenzura munkájának megkönnyítése érdekében kéthetenként legfeljebb csak egyszer, vagy ennél is ritkábban ír, akkor is nem levelet, hanem csak levelezőlapot küld és arra csak néhány sor családi és magánvonatkozású közleményt ír. A levelezés céljára célszerű kizárólag a hadifoglyokat gyámoltató és tudósító hivatal által a Vörös Kereszt jelvényvel kibocsátott és megfelelő előnyomással ellátott levelezőlapokat használni, melyek a legtöbb postahivatalban is árusítatnak. A közleményben kerülendő a közalapotokra és a háborúra vonatkozó minden hír. Különösen sokat árt az ügynek, hogy egyesek burkoltan akarnak hírt adni a hadi sikerekről, ami az orosz cenzorokat bizalmatlanná teszi a többi ártalmatlan közleménnyel szemben is. Ajánlatos a levelezésnél a német vagy francia nyelvet használni, mert más nyelvekre Oroszországban kevés a cenzor és így ezek a levelezések soká elhevernek, esetleg célhoz sem jutnak. A falvak intelligenciájára hárul a hazafias feladat, hogy ily levelezéseknek német vagy francia nyelven való megírásánál a nyelvismerettel nem bírók segítségére legyenek. Különös súlyt kell helyezni a címnek megírására, ennél használjuk szintén lehetőleg a francia vagy német nyelvet, de a német címet is latin betűkkel írjuk. A címben okvetlenül benne legyen annak jelzése, hogy címzett hadifogoly, mert más egyének leveleit az ellenség külföldre nem továbbítják, tehát a címbe a prisonnier de guerre vagy Kriegsgefangene jelzést hozzátenni el ne mulasszuk. Sok függ a rendeltetési hely nevének helyes kiírásától is, ha e tekintetben kéteyleink vannak, forduljunk a postahivatalhoz avagy a hadifoglyokat gyámoltató és tudósító hivatalhoz (Budapest, IX., Üllői-ut 11. sz.), mely utóbbi hivatal a cyril betűkkel írt, vagy egyébként kevésbé olvashatatlan címek megállapításában is a hozzáfordulónak rendelkezésére áll. Nagyváradi, 1915. október hó 6-án. Siket, m. kir. posta és távirada főigazgató.

— **Az 1897. évfolyamu népfőlkéző önkéntességi joga.** A város katonai ügyosztálya a következő értesítést teszi közzé: „A m. kir. honvédelmi miniszter urnak folvó évi 13176/eln. számú rendelete szerint az 1897. évben született és népfőlkézői fegyveres szolgálatra alkalmasnak osztályozott ifjakat abban az esetben, ha a főgimnáziumok vagy a főreáliskolának VI. osztályába, vagy az ezekkel a középiskolákkal az egyévi önkéntesi kedvezményre való jogosság szempontjából egyenlő értékű tanintézetnek második évfolyamába a folvó 1915—1916. tanévre folytatólagosan beiratkoztak s magukat az egyévi önkéntesi tényleges szolgálatra önkéntes belépés útján besoroztatják, az egyévi önkéntesi kedvezményben „feltételesen” szintén részesíteni kell. Az egyévi önkéntesi

kedvezmény feltételes megadása iránti és megfelelő felszerelt folyamodványt, melyben egyttal az önkéntes belépés iránti kérelem is előterjesztendő, aszerint vajjon a folyamodó a közös hadseregbe vagy a honvédségbe kíván belépni, az illetékes cs. és kir. hadkiegészítési kerületi parancsnokságnál, vagy az illetékes m. kir. honvéd kiegészítő parancsnokságnál kell haladéktalanul benyújtani. Azok, akik már tényleges szolgálatban állanak, kérvényüket szolgálati uton tartoznak előterjeszteni.”

— **A Debreczeni ipar és kereskedelmi banknál jegyzett 5 és fél százalékos és 6 százalékos szabad és zárolt hadikölcsön-kötvények** pénztári elismervények ellenében a hivatalos órák alatt átvehetők.

— **A debreceni hadikiállításon** ujabban fölülfizettek: N. N. 10 fillér, N. N. 1 kor. 50 fillér, N. N. 50 fillér, Bél András 1 kor., N. N. 10 fillér, Turai Farkas cég 15 kor., N. N. 1 kor., N. N. 50 fillér, N. N. 50 fillér. Okolicsányi tábornok 9 kor., Juhász Sándor 50 fillér, Pauer István 1 kor., N. N. 2 kor., Riskó Alajos 1 kor., dr. Tuster Ignác 50 fillér.

— **Kosztium-kelmék** már 6 koronától kezdve remek választékban találhatók Frank Sándor női divat és fehérnemű cégnél, Piac-u. 69. Telefon 1256.

— **Tolvaj cselédek.** Hartstein Lipót gazdálkodó, aki a Hatvan-utca 37. számú házában lakik, tegnap panaszt tett a rendőrségnek, hogy Wertheim-szekrényéből 680 korona készpénze eltűnt és ugyanakkor két cselédje, Tömösközi Márta szobaleány és Szaniszló Erzsébet szakácsnő megszöktek. A panasz alapján a rendőrség megindította a nyomozást, amely csakhamar eredményre vezetett. Szaniszló Erzsébetet még Debreczenben találta a rendőrség. Bevallotta, hogy a Wertheim-szekrényből ő kettő lopták el a 680 koronát, amelyen megosztzkodtak. A pénzhez úgy jutottak hozzá, hogy előbb a kassa kulcsát kerítették meg. Azt is elmondta a szakácsnő, hogy Tömösközi Márta szobaleány Magyarcsékére szökött, mire a rendőrség nyomban táviratozott az ottani csendőrséghez, hogy a szobaleányt tartóztassa le. Ma már Pethő Pál dr. rendőrfogalmazó mind a kettőjüket kihallgatta. Egyikük sem tagadta a lopást. Az ellopott pénz nagyrészt még megtalálták náluk. A rendőrség a kihallgatás után a két tolvaj cselédet átkísértette a kir. ügyészséghez.

— **Oroszlangyelországi követelések összeírása.** Akiknek oroszlangyelországi kereskedőkkel szemben követelések vannak, ezek szabályszerű bejelentés céljából jelentkezzenek a debreceni kereskedelmi- és iparkamaránál.

— **A városi adóhivatal kihelyezése a városházáról.** A város vezetőségét régóta foglalkoztatja az a terv, hogy a városi adóhivatalt kihelyezze a városházáról. Ennek a tervnek a megvalósítására most elérkezett az alkalom, miután a pénzügyigazgatóságnak az új székhelyébe való beköltözése folytán a régi hivatali helyiségei felszabadultak. Ide helyezik át a városi adóhivatalt, még pedig az épület emeleti szobáiban. A kiszemelt szobák kitarozását hamarosan megkezdik, úgy hogy az átköltözés rövid időn belül meg fog történni. Az adóhivatal kiköltözésével a városházán felszabaduló helyiségekben a katonaiügyszályt fogják elhelyezni, ennek helyére pedig beköltözik a városházára a mérnöki hivatal.

— **A Fröhlich-féle csödtömegből megvett összes irodalmi szerek, valamint a még meglévő iskolai cikkek, füzetek, könyvek, iskolatáskák, stb. elárúsítása** még rövid ideig tart. Üzlet-helyiség Szent Anna-utca 1.

800 pár amerikai cipő

egész egész

alkalmi vétel folytán

igen olcsón kapható

Hatvan-utca 8. sz.

— **Halál** szoboszlói leárelmi viszony szerelemnek Julia annyira róluggal melevelében bo utolsó kíváns nagyerdei lig messék el.

— **Kém** németországi a hirdetések meg és ame gyógyszerek phenacelin, p to, protargol tására. A ha detésekre va tulajdonképp cégek megis járásokat, a előállítására

— **A v javítása.** A v jelentek a po ha nem kapn szolgálatából bérből a ma megéli. A p tet a belügy nos miniszter közgyűlési h mely az utca tást állapotot lentette, hogy sa! fog leérk

— **Debr** a következő gármesteri h kedelmi Ban iven: Erdős Rózsa Sánd 1, Kanizsai koss Tibor gyűjtőiven: 20, Deák Fe Aurél 10, K 10, Budaháza Pavletits Bé

— **Erdő m** keretében k négy felvon meséjénél é vonzó műso sok 3 órak kelt, 7 és dődnek.

— **Sul** sérültet sz házba. Az ves, akit ha józjai földm szerencsétle

— **A** egyetlen h akadémia d ség látogat élvezetben amennyiben versenyez

A ha Kozma Ilor 20 f, N. N. N. N. 10 f 1 K 50 f, öz N. N. ezre hadnagy 1

— **Ké** ban remek dor női div

— **35** melyben a den káló Hofmann Debrecen, tőrszében.

— **Halálos szerelem.** Horog Julia hajdu-szoboszlói leány Debrecenben szolgált és szerelmi viszonyt folytatott egy legénygyermekkel. — A szerelemnek következménye lett, amit Horog Julia annyira szégyelt a szülei előtt, hogy marólgal megmérgezte magát. Hátrahagyott levelében bocsánatot kér a szüleitől és azt az utolsó kívánságát fejezi ki, hogy a „Debreceni nagyerdei ligetben . . .” kezdetű nótával temessék el.

— **Kémkedés ipari hirdetések után.** A németországi lapok ráterelik a figyelmet azokra a hirdetésekre, melyek svájci lapokban jelentek meg és amelyekben vegyészkereseteknek gyógyszerek (mint aspirin, antipyrin, salicilsav, phenacelin, pyramidon, guajacol, veronal, lycetol, protargol, salophen, urotropin stb.) előállítására. A hatóságok óva intenek az ilyen hirdetésekre való ajánlatoktól, mivel e hirdetések tulajdonképpen azt célozzák, hogy a francia cégek megismerni szeretnék azokat a titkos eljárásokat, amelyek a felsorolt készítmények előállítására szolgálnak.

— **A városi utcáprók háborús fizetés-javítása.** A városi utcáprók a hét elején megjelentek a polgármester előtt és előadták, hogy ha nem kapnak fizetéspótlást, kilépnek a város szolgálatából, mert a 2 korona 40 fillér napibérből a mai nagy drágaságban nem képesek megélni. A polgármester feltárta ezt a helyzetet a helygymintsteriumban S a m a s s a János miniszteri tanácsos előtt és kérte annak a közgyűlési határozatnak a jóváhagyását, amely az utcápróknak 70 filléres napibérvajavítást állapított meg. A miniszteri tanácsos kijelentette, hogy három napon belül a jóváhagyással fog leérkezni a határozat.

— **Debrecenfalva felépítésének költségére** a következő újabb adományok érkeztek a polgármesteri hivatalba: Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank 500 kor. Az 1. számú gyűjtő: Erdős Károly 2, dr. Gulyás István 5, Rózsa Sándor 5, Agárdi Lajos 2, Sütő Antal 1, Kanizsay Endréné 5, Kovács István 2, Bakoss Tibor 5, összesen 27 kor. A 16. számú gyűjtő: Igyártó Sándor 50, Weér György 20, Deák Ferenc 10, Czébel Gusztáv 20, Tóth Aurél 10, Kelemen Ernő 10, dr. Oláh Miklós 10, Budaházy Zoltán 20, Czipott György 10, Pavlatis Béla 20, összesen 180 korona.

Erdő mélyén. Ma, vasárnap négy előadás keretében kerül műsorra az Erdő mélyén című négy felvonásos dráma, mely szép romantikus meséjénél és a színészek kiváló játéka mellett vonzó műsordarabja az Apollónak. Az előadások 3 órakor félhétórakkal, 5 órakor mérsékelt, 7 és 9 órakor rendes helyárakkal kezdődnek.

— **Súlyos balesetek.** Ma este két súlyos sérültet szállítottak be a debreceni közkórházba. Az egyik Nagy Imre derecskei földműves, akit hagon rugott a ló. Nagy József alsó-józsa földműves pedig a szekérről esett le oly szerencsétlenül, hogy a lába eltört.

— **A debreceni hadikiállítás.** Debreczen egyetlen hadi látványosságát a kereskedelmi akadémia dísztermében állandóan nagy közönség látogatja. Holnap, vasárnap délután zenei előadásban is lesz a látogató publikumnak része, amennyiben Kiss Béla kiváló zenekara hangversenyez 4—6-ig a kiállításon.

A hadikiállításban újabb felülfizettek: Kozma Ilonka 50 fillér, Thurzó Béla 50 f, N. N. 20 f, N. N. 50 f, N. N. 1 K, Turai Farkas 50 f, N. N. 10 f, Éricz Ottó 1 K, Bahunek Ignác 1 K 50 f, özv. Pongrácz Antalné 50 f, N. N. 10 f, N. N. ezredes 2 K, Weisz Mór 50 f, N. N. főhadnagy 1 K 50 f, Fábel Kálmán 1 K 50 f.

— **Kész női bluzok** legsikkesebb fazonokban remek választékban található Frank Sándor női divat cégnél, Piac-u. 69. Telefon 1256.

— **35 dekás tábori postadobozok,** melyben a harctérre élelmiszertől kívül minden kapható, 20 fillérjével kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Debrecen, Piac-utca 49. és minden dohányüzletben.

— **A debreczeni segítő-akció.** A hadbavonultak szükségét szenvedő hozzátartozóinak, főképpen gyermekeiknek melegruhával való ellátására megindított gyűjtés alkalmából a következők voltak szívesek adományokat adni:

Ruhanemű adományok: Csillag Ignác, Grünwald Lajos, Nagy Lajosné, Szűcs Imre, Löwenhein Albertné, Harl Antalné, Horváth Jánosné, Tikos Imréné, Balla Bertalan, Fehér Istvánné, Fejes Istvánné, Sallai Péter, Thuróczy Istvánné, Rolkó Lajosné, Zoltán Miksáné, Dr. Magoss Györgyné, Medgyasszainé, Ókrös Józsefné, Gombos Gergelyné, Csizsár Ferencné, Schwarcz Mórné, Bobjó Károlyné, Uray Sándorné, Koldene Rezsőné, Br. Maasburgné, Jóna Jánosné, dr. Illyefalviné, Kiss Lajos, Benyige Sándorné, Lefler Károly, Láng Sándorné, Kovács B. Györgyné, Szemere A.-né, Flár ezredesné, Kontsek Gézané, Gyarmati István, Ditrich Lászlóné, Pálár Mátyásné, Dömsödi Imréné, Schwarcz Antalné, Koller Ferencné, Kun Emilné, Zsirossy Árpádné, Schwarcz Dori, Jóna Gyuláné, Bárány Sándorné, Asztalos Józsefné, Benyáts Emilné, Szépe Lajosné, N. N., Kovacsócs Béla, Szoboszlai Sándor, Sigyani Jánosné, Füzesi Sándorné, Fuch Jánosné, Fülöp Sándorné, László Imréné, Kelemen Ernőné, Beznák Aladárné, Ungár Albert, Tatay Ferencné, Murakózy Kálmán, Szeremley, Lakatos Béla, Birinyi Imréné, Munkácsi Lajosné, özv. Váradyné, özv. Borsa Sándorné, Weisz Sámuel, Szabó Zsigmondné, dr. Szabó Mártonné, Waltner Sándor, Pálffy Józsefné, özv. Tóth Gergelyné, Váry Józsefné, Mayerné, dr. Tervev Tamásné, Grüner Lipót.

Pénzbeli adományok: Morvai Béláné, Kösszer Adolfné, Jánossy Zoltán 5—5 K; Budaházy Istvánné 4 K; Glöck Gyuláné 3 K; Szöke N., Csulás Istvánné, özv. Stiber Jánosné özv. Szunyog Sándorné, Hepke Oszkárné, Weinberger Farkasné, özv. Bleier Józsefné, Radó Mór, dr. Szöke Istvánné 2—2 K; özv. Ganovszky Lajosné, Farkas Gézané, Fried Antalné, Szallár Ferenc, Fogel Sámuelné 1—1 K; N. N. 20 fill., N. N. 20 fillér.

A fenti adományokért köszönetet mond a **Hadsegélyző Hivatal Debreczenben.**

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

VASÁRNAP: Délután: *Lyon Lea*, regényes színjáték. — Este: *A korzó szépe*, énekes játék.

HÉTFŐ: *Leányvásár*, operett.
KEDD: *A modell*, eredeti színmű. (Bemutató előadás.)

A hadsereg aranykönyvéből.

— *A hadügyminiszterium sajtóosztályától.* —
Arany vitézségi érmes hősök.

Rövid, szűkszavú mondatok adják csupán nekünk hírül a hőstetteket, amint éppen a véres csata utáni pihenő ideje alatt sebtében papirostra vetődnek. Mennyi bensőség, férfiaság és hálalmegvetés vagon azonban magában a tettben! Sokan csak a veszély pillanatában lesznek hőssé, némelyikük felismeri a veszélyt s tudja mindjárt, hogy mit szándékszik cselekedni, mások csak utólag tudják meg, hogy milyen baj fenyegette őket. A néző, a cselekmény szemtanúja, észre sem veszi a lényegeset benne, a történet maga lényegtelennek tűnik fel előtte, csak az eredményt látja, ez azonban eleget beszél magáról a tetről is. Így állanak elő a kitüntetésre szóló javaslatok, amelyek felterjesztése után a kitüntetés sem szokott sokáig késni. Néhány velősen megírt ilyen jelentés képet nyújthat nekünk az arany vitézségi éremmel való kitüntetésre alapuló szolgáló cselekedtekről.

Maronics József 16-ik gyalogezredbeli közember zászlóalj parancsnokát, Petricsevics századost az oroszok ellen tervezett meglepő támadásra kísérte el. „Előre” kiáltásokkal buzdította környezetét, embertől-emberhez futva mutatta nekik az ellenséges rajvonalbéli célpontokat, majd a kézi túsában sok ellenséget pusztított el. Lelkesítő kiáltása: „Üssétek,

vágjátok az ellenséget, nézétek, hogy menekül” rettenthetetlensége és bátorsága mindenkiüket feltűzelte.

Dobsa György, 16-ik gyalogezredbeli szakaszvezető egy ízben, amikor az ellenség meglepő támadást intézett ellentünk, annak nagyobb csapata elé állott és 17 katonáját harcképtelenné tette. Elszánt küzdelme a többieket vad futásba kergette.

Damjanovics István, 16-ik gyalogezredbeli őrmestert éppen akkor lepte meg 2 orosz támadásával, amikor fehérműit akart váltani. Egyiküket a tőle elragadt fegyverrel lőtte le. Ellenséges járőről üldözötten látja, hogy ezredesét az ellenség közelről szorongatja. Hirtelen eltökéléssel fut ehhez a csoporthoz, a puskatussal agyoncsapja az utat ezredese előtt elálló egyik ellenséges katonát, a másikat meg lőtte.

Kovacsics, 16-ik gyalogezredbeli őrmester közvetlenül az ellenséges páncélvonat előtt robbantotta fel ekrazittal a sánpárt. Később a legkegyetlenebb tűzben még egyszer arcvonalkon kijebb ment, hogy az esetre, ha az első robbantás nem sikerült volna, azt újabban is megkísérelje.

Oskar Victor Hugó 53-ik gyalogezredbeli a tiszti iskolából idejének előtte kibocsátott zászlós a 12-ik tábori századot vezényelte. A tysmenicai ütközetkor tartalékban állva, zászló alja oldalába irányuló ellenséges előretörést vett észre. Parancs bevárása nélkül támadást vezényelt s százada élén elsőként rohmozott az ellenség elé, amely sok sebesült és fogoly hátrahagyása után htárált meg. A zászlóalját fenyegető veszedelemmel ezel elterelte.

Djakovics Illés, 53-ik gyalogezredbeli tart. zászlós a tysmenicai ütközetben erélyes előnyomulásával a Stoboda faluba már behatolt és innen csapataink oldalát fenyegető ellenséget elűzte. Személyes példaadása és félelmet nem ismerő magatartása eredményezte ezt a sikert. Legénysége ennek hatása alatt vakon követte.

Schneider Guido, a 35-ik nehéz taracküzeg zászlós egy ágyúvédő szakaszt vezényelt s parancsot kapott arra, hogy 6 emberrel menjen őrfátra, főleg annak megtudakolása végett, hogy Kryvetuly faluban van-e ellenség. Vakmerő elszántsággal kerítette be egyenként azokat a házakat, melyekben oroszok tartózkodtak, azután behatolt azokba és foglyul ejtette a benn levőket. 21 orosz ekként kényszerített fegyverletételre, 21 löfegyvert mintegy 1800 töltényt s egy századnak való egészségügyi felszerelést is zsákmányolt. Az ő sikere a közelebb huzódott itegnek fontos feladat megvalósítását tette lehetővé.

Busch János, a 20-ik Landwehr gyaloghadosztály utászaltiszte támadáskor az ellenségtől 40 lépésnyire gyilkos gépfegyvertűzben árkot ásott, azután annak drótkadályait vagdosta el s miután emberei elhullottak, egyedül dobott kézi gránátokat az ellenségre, ennek nagy veszteségeket okozva.

Mück János 56-ik gyalogezredbeli szakaszvezető, címz. őrmester csodálatos ügyességgel, hidegvérrel és elszántsággal vezette szakaszát. Szakaszával az orosz állásoktól mintegy 25 lépésnyire fedezéket ért el. Mivel innen előbbre menniük teljesen lehetetlen volt, az ellenségtől körülbelül 150 lépésnyire evő fedett állásba huzódott hátrább s itt maradt a sötétség beálltáig. Szörnyű gyalogsági és ágyutűzben teljesen elszigetelten magára volt hagyva. Utóbb szakaszával az ellenséges rajvonalt előtti házat szállta meg s védelemre alkalmas állapotba helyezte azt. Minden összeköttetéstől elvágyva vagy 40 órahosszat időzött itten s csak ennyi idő eltelté után vonulhatott hátra főhadállásunkba. Visszavonulásakor Mück még egy sebesült bakánkat is visszahozta hozzánk. Mück kiváló és saját elhatározásából folyó vezetésének, valamint példaadó magatartásának tulajdonítható, hogy kegyetlen gyalogsági- és ágyutűzben is csak 2 sebesülés történt szakaszában, amelyet fogvatkozás nélkül vezetett hozzánk vissza. Az oroszoknak minden fegyverletételre szóló felhívását visszautasította. Nemcsak a kiválasztott helyeken tudott helytállani, hanem ezenfelül az ellenséges tűzértséget ki is puhathatta s állásáról vázlatot is készíthetett, amelyet a 23-ik gyalogdandár parancsnokságának adott át.

Gazdák figyelmébe!!

Legjobb és legolcsóbb vetőgépek s használt és új benzínmotorok, vasekék, boronák, konkolyozók, morzsolók, szőlőszúrók és borsajtók, répa- és szecskavágók bevásárlási helye az

„Agrikultura“ Részvénytársaság mezőgazdasági gépraktárában. Petőfi-tér 13. sz. alatt. A nagyalomással szemben.

Mosó- és főzőüstök, üstházak, italóvályuk

jutányos áron kaphatók a vásárban, Széchényi-utca végén, a patika előtt vagy a háznál

Arany János-utca 13. sz. Cinezés naponta.

Gazdák figyelmébe!

KORPA

központtól megállapított árban kapható
Ifj. Osengeri Ignácnál
Hatvan-utca 65.

Dr. SZTANKAY ABA

gyógyszerésze a „NÁDOR“-hoz.
Debrecen, Szt. Anna u. Attila-tér.

Ajárlja a bélműködést legideálisabban szabályozó tudományos alapon épült hashajtóját, az

Eulaxans tablettáit.

Olyanok, kik kénytelenek állandóan hashajtót használni, sok esetben idült bélrenyességüktől megszabadultak. — Eulaxans hashajtó használatánál azon időközök, melyekben a hashajtó bevétele szükségessé válik, megnagyobbodnak. A hatás csikarás nélkül áll elő s nem vizes, hanem a természetes széklettelhez legjobban hasonló. — Előkelt egyetemi orvos-tanárok s orvosok által ajánlva s kitűnő hatása elösmerve. 1 tubus ára K 120. Főraktár: Budapest Török József gyógyszerárban Király-utca 12. Kapható a készletnél s legtöbb gyógyszerárban.

Kifutó fiu

felvétetik
Piac-utca 49., II. udvar.

5 fillér

egy lev. lap, melynek útján kívánatra ingyen és hértmentve megkapja 4000 képet tartalmazó főárjegyzékemet.

Eladó órágyár,

Konrad János, es és k. udv. szállító
Brix 1107. sz. (Csehország.)

Nikkel horgony-óra K 3.80, jobb K 4.20, ó ezüst fém-rem. óra K 4.80, svájci horgonyművel K 5.—, háboru-emlék-óra K 5.50, rádium zsebóra K 8.50, ébresztővel K 24.50, nikkel-ébresztő K 2.90, fali óra K 3.40. minden óráért 3 évi írásbeli jótállás. — Szétküldés utánvétellel. Kockázat nincs! Kicsérelés megengedve vagy pénz vissza.

Junker Henrik

művirág- és dísztolgyára

Budapest és Debreczen

Király-utca 54. Piac-utca 26-28.

Telefon 118-09. Telefon 553.

Művirágok és sirkoszorúk

legizlésebb kivitelben nagyban és kicsinyben. Ugyiszintén női kalapformák, dísztolgak, sirkoszoru-levelek és kellékei.

Boros hordók!!

500 hektó új, 250 hektó használt, 25 litertől 650 literig. Továbbá új zsiros hordók és káposztás kádak minden nagyságban kaphatók hordógyárban.

Bárá Györfy Miklós

Nap-u. 4. Interurban-telefon 12-83.

Tetvek és férgék ellen

az egyedi bevált biztos hatású szer. Katonák-nak valóságos jótétemény. — Ára 1 korona tábori csomagolásban. — Kapható mindenütt. Főraktár: Török József, Budapest, Király-utca 12. és Operagyógyászat, Budapest, Andrassy-ut 22.

Krisch Károly

cserépkálya nagyraktára
Debrecen, Hunyadi-u. 13.

Telefon 12-18.

Raktáron tartom a legtízállóbb és legjobb minőségű cserépkályhák és takaréktűzhelyeket, — amelyek oly fűtő szerkezettel lesznek ellátva, hogy 1 órai fűtés 08 fillérbe kerül.

Átalakításokat, javításokat és tisztításokat jutányosan elvállalom.

SOMOSSY LÁSZLÓ

DEBRECZEN, Kistemplombazár

Megérkeztek

az őszi és téli divatkelme-
ujdonságok

FLANELLEK — SELYMEK

VELEZEK — BÁRSONYOK.

! Óriási választék!

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.

Apró hirdetések

Finom hímzések,
horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családanya — olcsó árak mellett. — Kéri a n. é. közönség pártolását, hogy családját a háboru tartama alatt fenntartsa. Késes-utca 37. Nyiriné.

Szép butorozott szobák
villanyvilágítással közel a főtérhez, azonnal kiadó. Ugyanott többféle kályhák eladó. Iskola-utca 8. sz.

Borkiméző
kerestetik. Leány-u. 4.

Tűzifa
legolcsóbban rendelhető „Herkules” tűzifa telepen
Telefon 1050.

5 kilóg
engedélyezett faládákat, tiszt, katonai ládákat kaphat Piac-utca 56., Megyeház mellett, az udvarban bent.

Gyárfelügyelőt
keresünk, ki gézgépet kezelni tud. Rókkant katonák előnyben részesülnek. Személyes ajánlkozást kérünk. Debreczeni Trágyagyár Részvénytársaság Deák Ferenc-utca 19.

Üzletnek kiválóan alkalmas helyiség. Hunyadi-u. 22 szám alatti bolthelyiség azonnal kiadó. Értekezni az Általános Forgalmi Bank pénztárnokánál.

Alma
120 métermázsas eladó. Cim a kiadóban.

Kiadó
3-5 és 7 szobás utcai és udvari emeleti lakások 1915 november 1-ére teljesen modern felszereléssel. Értekezni: Turai Farkas lakásközvetítő osztályánál Debreczen, Miklós-u. 8.

Bekebelezésre
tehermentes ingatlanomra ötezer korona magánkölcstont keresek. Hirdetési irodánál, Csapó 12.

Tarhonya

tiszta buza lisztből készült vizes tarhonyát mázsánként 100 K-ért szállítok. Cím kiadóhivatalban.

Kapucodulák
bármilyen felírással kaphatók a kiadóban.

Tarkavarrónót
keresek, jelentkezzen Bika II. emelet 2. szám alatt.

Szónvignetta
ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Tábori borítékok
2 fillérjével kaphatók a kiadóhivatalban.

Lakbérieti szabályzat
kiadó cédulák bármilyen felírással kaphatók a kiadóhivatalban.

Szeméne
címtábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

Pénzkölcsön

Értékpapírokra, sorsjegyekre, badi kölcsön követvényekre.

Haddi kölcsön
100 koronánként 60—
Basilika sors-jegy 18—
Magyar sorsjegyek sorsjegy 18—
Orosz " " 20—
Olasz " " 20—
Japán " " 10—
Egyéb " " 0—
Pécsi Magyar " 70—
Közvetítő " 120—

Ha az értékpapír traktus van letétele, kiváltjuk és arra a fenti kölcsönt adjuk. Kifizetői pénzesket, arany érmeiket a legmagasabb napi áron beváltunk. Debreczeni Pénzváltóbank és Zalaegerszegi Részv.-Társaság SIMONFFY-UTCA 13. Telefon 299.

Eladó

Sőrcsarnok és vendéglő!
A Kosuth- és Piac-utca sarkán lévő legmodernebb berendezésű alagsori vendéglő és sörcsarnok
1. évi november 1-ől kezdve kiadó.
Érdeklődők forduljanak a Debreczeni Első Takarékpénztárhoz.

A valódi PALMA

SKOSZ
elismert háborúban kiválóan ellenálló és megálló, tiszta anyagból készült és építésben minden háttérben nemcsak kényelmes, hanem békés és állandóan tiszta

PALMA

SKOSZ
már a befejezés előtt eltelte a háború. Kérjük és háttérben minden háttérben nagy szolgálatot tesz katonáinknak a háborúban. Hogy mily nagy szolgálatot teljesít a

PALMA

SKOSZ
katonáknak, legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy a magyar katonák és nem kevesebbek

PALMA

SKOSZ
nélkül és magyar katonák kényelmét szolgálja

PALMA

SKOSZ
nélkül és nem engedik.

A Palma alapárak:
Próbá sors-ára : — 40 fill.
Közép sors-ára : 1.— kor.
Nagy sors-ára : 2.— kor.

Készlet:

Dr. SZELÉNYI ÁRPÁD

gyógyszerész
Debrecen, Piac-utca 38.
Kosuth-patika.

Az Alföldi Takarékpénztár épületében

levő

vendéglő

és

sőrcsarnok

azonnal

kiadó!

DE

ELŐFIZET
NEGYEDÉV
RONA 50 FI

Be

A várban és az átkés és Wo

A tegnapi csapatainak tegnapi és megállapított ellenállást fejelegvőlyán mény küzdel fellegvár és ros déli rész harcok, amel győzelmével rost teljesen grád alatti kezett és közli — ez a és a magasla biztosítva van

Szerbiai a sikerek jekelt csapatain szerb terület nyugatra, Ob tek, Gallwitz grádtól kelet Aldunán, mekeny haderő cokban a sze

A bolgá elleni háboru nem várathat országai helynak ellentmo het állapítani ugyan megavonulását, de nyújt Szerbiat a Szaloc partszállítatrak-magyarben nem lesz tasztrofát. A tudják ezt é melyekkel a küllgyeinek hogy az ent nek tekintik

URANIA

Debreczen legnaggyobb, legelőkelőbb moskója EGYHÁZ-TÉR. TELEFON 12-51